

પ્ર. 1(બ) નીચે આપેલા ગદ્યખંડોનું માતૃભાષામાં અનુવાદ કરો. (ગમે તે બે) (10)

(1) ઉત્ક: કુલ્કુર: શ્રીર્તિમ્ અયર્શયત્ ।
→ એક કૂતરું તેમને ઓઈને ભંસવા લાગ્યું. અર્જુને ઘનુષ્ટ્ય ઉપાડ્યું. ત્યારે જ એકલવ્યએ બાહ્યો વડે તે કૂતરાનું મુખ સીવી દીધું. ત્રોહાચાર્ય આ ઓઈને ત્યાં આપ્યા અને તેને પૂછ્યું, " તારા આચાર્ય કોણ છે ?" ત્યારે તેણે ત્રોહાચાર્યને તે શ્રીર્તિ બતાવો.

(2) રમેશ: : ભવાન કિં કિયત્ શ્રુત્યમ્ ?
→ રમેશ : તમે શું ખરીદવા ઈચ્છો છો ?
સુરેશ : હું ફળો ખરીદવા માટે ઈચ્છું છું.
રમેશ : શ્રેષ્ઠો, ત્યાં જ ફળની દુકાન છે. ચાલો.
સુરેશ : પાંચમી દુકાનમાં પાકાં ફળો છે.
રમેશ : હે ભાઈ, ફેરીઓનો કેટલો ભાવ છે ?

(3) સાર્દસપ્તવાદનત: શયનં કરોમિ ।
→ સાડા સાત વાગ્યાથી સાડા સાઠ વાગ્યા સુધી હું પુસ્તક વાંચું છું. સાડા સાઠ વાગ્યે હું ભોજન કરું છું. નવ વાગ્યાથી સાડા નવ વાગ્યા સુધી હું શૈલી ઓઉં છું. સાડા નવ વાગ્યાથી દસ વાગ્યા સુધી હું માતા અને પિતા સાથે વાતચીત કરું છું. દસ વાગ્યે હું સૂઈ ઓઉં છું.

(બ) નીચે આપેલા વાક્યોનું સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો. (03)

(1) હું શીલાની માતા બોલું છું.
→ એહં શીલાયા: માતા વક્ષમિ ।

(2) ત્યાં શું-શું છે ?
→ તત્ર કિં કિમ્ અસ્તિ ?

(3) અજન્તાથી પ્રવાસ કર્યાં કરો ?
→ અજન્તાત: પ્રવાસ: કુત્ર ગમિષ્યતિ ?

(8) नीचे आपसे प्रश्नों का जवाब संस्कृत में लखो.

(03) नीचे

(1) दुकलप्यः दनुर्विद्यां पठितुं कस्य समीपम् अगच्छत् ?

→ दुकलप्यः दनुर्विद्यां पठितुं गुरुद्वीपाचार्यस्य समीपम् अगच्छत् ।

(2) द्वादश कदम्बीकुत्मानां कियत् शूल्यम् ?

→ द्वादश कदम्बीकुत्मानां शूल्यं षोडशरुच्यकाणि सन्ति ।

(3) भवान् कदा विद्याभयं गच्छति ?

→ अहं स्यादद्वादशवादाने विद्याभयं गच्छामि ।

नोटः - 8.3 में बाण्ड पीतानी शाणानो समय लगे तो पडा समय गडालु

(5) नीचे का विधानों पर छेडे जोडां ले बडावो.

(04)

(1) आचार्यं प्रति अर्जुनस्य श्रद्धा शिथिला अभवत् ।

→ X

(2) शिथिला शीलां प्रति अमणभावं प्रेषयति ।

→ ✓

(3) चतुर्णां मारुतकुत्मानां शूल्यं त्रिंशत् रुच्यकाणि ।

→ X

(4) अहं प्रतिदिनं नववादाने उत्तिष्ठामि ।

→ X

(1) 20
→ 20
थ

(2) 20
→ 20
थ

(3) 20
→ 20
थ

(04) नीचे आपका एलोक को मातृभाषा में अनुवाद करो. (गमे ते जे) (06)

आस्तीना भव तनु - विमले ॥

अंगद
मोगरानुं दूत, जखरं अने अंडे देवा दवत हे वाडीनी देवा ।
अभारा मनइया हंस पर निराश्रमान थासी. हे अकूट कमल
देवा निर्मल शरीरवाणी । अभारां वहेला उडताने हरी लो
अने ज्ञाननो विकास करो.

पुहि सुशीले विद्वनपिताराकमर्चाम ॥

अप सुशीला ! आप मृगामिनी । आपणे जगोव्यां उर्ध्वे,
बुदा-बुदा दूतो वडे भाजा जनावाने विद्वननो नाश करनाव
श्री गणपतिनी पूज करीसे,

3) तन्वा भोज्या जीवाम ॥

(04) → शरीर वडे, मन वडे हितनुं आचरडा करता हंमेशा गुरुनुं
अनुसरडा करीसे. भारतमाताना सेवा सादार करता देवना हित
भाटे भुवीसे.

(04) एलोक सुटां करो. (गमे ते जे) (06)

(1) एका धर्मः हाउके एकैकायते ॥

→ एका धर्मः एका कर्म एका हि परमं तपः ।
यस्य हस्ते एका नास्ति हाउके एकैकायते ॥

(2) धटं भिन्द्यात् पुरुषो भवेत् ॥

→ धटं भिन्द्यात् पेटं धिन्द्यात् कुर्याद्विभ्रंशहणम् ।
येन केन प्रकारेण प्रसिद्धः पुरुषो भवेत् ॥

(3) कन्या वरयते मिश्रान्नमितरे जनाः ॥

→ कन्या वरयते रूपं माता पितृ पितृ श्रुतम् ।
बान्धवाः कुलमिच्छन्ति मिश्रान्नमितरे जनाः ॥

(5) नीचे आपसे प्रश्नों का जवाब संस्कृत में लખो. (04)

(1) वागीश्वरि का अरिह ?
→ वागीश्वरि देवी सरस्वती अरिह ।

(2) वज्रकायतां कथं विन्दाम ?
→ धावन - कूर्दन - चामनैः ख्येनैः वज्रकायतां विन्दाम ।

(3) कः सश पूजामपेक्षते ?
→ जीमाता सश पूजामपेक्षते ।

(4) वैधराजः किं हरति ?
→ वैधराजः प्राणान् च धनानि च हरति ।

(5) नीचे आपसे प्रश्नों का जवाब संस्कृत में लखो. (04)

(1) सरस्वती देवीसे हाथमा खुं धारण करेसुं छे ?
→ सरस्वती देवीसे हाथमा वीणा अने पुस्तक धारण करेसुं छे.

(2) सरस्वती देवीना चरणोमां डोला-डोला वंदन करे छे ?
→ सरस्वती देवीना चरणोमां देवताओ अने मुनिओ वंदन करे छे.

(3) प्रताप अने दिनेश खुं भेजवे छे ?
→ प्रताप अने दिनेश ज्ञाननो जभनो भेजवे छे.

(4) उरना लजनमां डोला गीत गाय छे ?
→ उरना लजनमां गधेडाओ गीत गाय छे.

3(अ) कौंसमोथा योग्य विकल्प पसंद् करी खाली ठ्ठवा पूरो.

(05)

(1) पुषः _____ । (अशूरः, शुकः, बालिका)
→ शुकः

(2) _____ प्रतिभा । (पुषा, पुषः, सा)
→ सा

(3) ली _____ । (युवती, शिक्षकः, राजाः)
→ राजाः

(4) _____ चित्राणि । (पुतानि, पुताः, ली)
→ पुतानि

(5) वयं _____ । (बालिकाः, पत्राणि, चटकाः)
→ बालिकाः

(6) भेडका भेडो.

(05)

(अ)

(ब)

(1) नवमवति

-

९९

(2) अष्टपञ्चाशत्

-

५८

(3) त्रयस्त्रिंशत्

-

३३

(4) पञ्चादिकषड्वादनम्

-

०६:०६

(5) दशादिक - पुकादशावादनम्

-

११:१०

(5) नीचे आपेसा प्रश्नोना जवाब लपो. (05)

(1) संस्कृत भाषां डेहा स्वर खने व्यंजनो आपेसा ए ?
→ संस्कृत भाषां 13 स्वर खने 33 व्यंजनो आपेसा ए.

(2) द्वितीया विभक्तिं नाम जडावो.
→ द्वितीया विभक्तिं नाम "कर्म विभक्ति" ए.

(3) क्रियापद होने कहेवां आपेसा ए ?
→ जे पद क्रिया धती द्शवि तेने क्रियापद कहे ए.

(4) क्रियापदना मूल रूपने लुं कहे ए ?
→ क्रियापदना मूल रूपने धातु कहे ए.

(5) 10 भा जडानो विकल्प प्रत्यय कयो ए ?
→ 10 भा जडानो विकल्प प्रत्यय 'अथ' ए.

(5) कौंसं आपेसा शब्दो उपयोग करी प्रत्यर्थ वाक्य बनावो. (05)

(1) रामः अष्टवादे शाखां गच्छति । (कसि)
→ रामः कसि वादे शाखां गच्छति ?

(2) संस्कृतपुस्तकस्य मुख्यं ध्ययकाणि अस्ति । (कियत्)
→ संस्कृतपुस्तकस्य मुख्यं कियत् ल्ययकाणि अस्ति ?

(3) रमेशस्य मित्रं जामनगरे वसति । (कुत्र)
→ रमेशस्य मित्रं कुत्र वसति ?

(4) उद्याने पुष्पं विकसति । (किम्)
→ उद्याने किम् विकसति ?

(5) बालकाः क्रीडनार्थं क्रीडाङ्गणं गच्छन्ति । (किमर्थम्)
→ बालकाः किमर्थम् क्रीडाङ्गणं गच्छन्ति ?

4) नीचे आपसे प्रश्नों का योग्य विकल्प चयन करी दिया जाये।

- (1) 'राशीः' शब्दको समानार्थी शब्द लखो. (01)
→ (B) चन्द्रः
- (2) 'हरिणः' शब्दको समानार्थी शब्द लखो. (01)
→ (A) भृशः
- (3) 'हस्तः' शब्दको समानार्थी शब्द लखो. (01)
→ (C) पदः
- (4) 'सायं' शब्दको विरोधी शब्द लखो. (01)
→ (A) प्रातः
- (5) 'क्रेतुम्' शब्दको विरोधी शब्द लखो. (01)
→ (B) विक्रेतुम्
- (6) 'अहम्' शब्दको विरोधी शब्द लखो. (01)
→ (C) त्वम्
- (7) 'कुसुमैर्विद्याय' शब्दकी संधि छोड़ो. (01)
→ (B) कुसुमैः + विद्याय
- (8) 'नास्ति' शब्दकी संधि छोड़ो. (01)
→ (A) न + अस्ति
- (9) 'नमः + तुभ्यम्' शब्दकी संधि छोड़ो. (01)
→ (C) नमस्तुभ्यम्
- (10) 'सत्र + पुत्र' शब्दकी संधि छोड़ो. (01)
→ (B) सत्रैव

(A) सूचना गुणन च्याय लपो.

(1) नीचे आपेसा संस्कृत शब्दोना गुणवती अर्थ लपो. (02)

- (1) अति - बुद्धि
(2) स्वैमनाङ्गणं - रमतना भेदानमां

(2) नीचे आपेसा गुणवती शब्दोना संस्कृत शब्द लपो. (02)

- (1) पाप्मे - समीपम्, निकटम्
(2) वाङ्को - वक्त्री

(3) नीचे आपेसा शब्दोना व्यस्तान् लुप्तकाणना रूपो जनावो. (02)

- (1) लृ - अवदत्
(2) रच् - अरचयत्

(4) नीचे आपेसा शब्दोना विभक्तिना रूपो जनावो. (02)

(1) 'भकर' शब्दं बन्धी विभक्ति लोडवयनं रूप जनावो.
→ भकश्च

(2) 'बाम' शब्दं द्वितीया विभक्ति लडवयनं रूप जनावो.
→ वात्मान्

(5) नीचे आपेसा सूचनानुसार वर्तमाना परमोपटना रूप जनावो. (02)

(1) 'नम' धातुं त्रीम पुरुष लडवयनं रूप जनावो.
→ नमन्ति

(2) 'कथ' धातुं त्रीम पुरुष लोडवयनं रूप जनावो.
→ कथयन्ति

Answer Key

Law

रविशुभर मुकुन्दमाधव शिव
करदार वर्तमाना परम
उच्च प्राथमिक विभाग, जेतावाडी